

Zápis ze sekce pro právo EU, mezinárodní právo a mezinárodní vztahy ze dne 2. 6. 2016

Přítomni: JUDr. Stanislav Balík, Mgr. Petr Cilínek, JUDr. Martina Doležalová, JUDr. Eva Indruchová, Mgr. Denisa Molnár, JUDr. Anna Márová, Mgr. Jakub Pohl, JUDr. Eva Ropková, JUDr. David Štros, dr. Hans-Ulrich Theobald, JUDr. Petr Bříza, Dr. Iur Erwin Hanslik, Alžběta Recová

Omluveni: JUDr. Antonín Mokrý, JUDr. Petr Čáp, JUDr. Jiří Novák, JUDr. Martin Abraham, Mgr. Miroslav Krutina, prof. JUDr. Pavel Šturma

Nepřítomni bez omluvy: JUDr. Dagmar Dubecká, JUDr. Petr Poledník

Dr. Indruchová zahájila sekci a přivítala všechny přítomné, tentokrát ve velice hojném počtu. Poté uvítala a představila Alžbětu Recovou, nový přírůstek do odboru MEZ a vyzvala všechny přítomné k aktivnímu přístupu a včasné informování o účasti, příp. neúčasti na Sekci.

Následovalo informační kolečko pro připomenutí jednotlivých členů a jejich zaměření s ohledem na Alžbětu a další dva nové členy Sekce MEZ Evu Ropkovou a Dr. Hanse-Ulricha Theobalda.

1) CCBE

Plenární zasedání v Lyonu

Dr. Balík informoval přítomné ohledně Plenárního zasedání CCBE v Lyonu, které bylo přínosné v mnoha ohledech, například z důvodu přijetí doporučení CCBE k ochraně důvěrnosti komunikace mezi advokáty a klienty, na jehož přípravě se česká delegace aktivně podílela, ve snaze co nejvíce ochránit povinnost mlčenlivosti.¹ Dr. Balík sdělil všem přítomným, že se jednalo o první letošní plenární zasedání, kterého se zúčastnila česká delegace v rozšířené sestavě o JUDr. Jiřího Nováka. Dr. Balík dále oznámil, že důvod pro postupné rozšiřování delegace souvisí s budoucím předsednictvím JUDr. Mokrého v CCBE. Bylo by totiž nevhodné, kdyby počet členů delegace zprudka narostl až v rámci předsednictví (jako tomu bylo v případě Polska). Další Plenární zasedání se uskuteční na podzim v Paříži.

JUDr. Balík místopředsdou výboru PECO

Dr. Balík poznamenal, že v rámci Výboru pro střední a východní Evropu (PECO), doposud působili tři místopředsdové, ale rumunský místopředseda Constantin Parascho bude pravděpodobně muset rezignovat na funkci, jelikož došlo v nedávné době k protievropskému zvratu v Rumunské komoře a jeho pozice je nadále neslučitelná s advokací. Dr. Balík se domnívá, že bude snaha oddálit rozhodnutí o rezignaci místopředsedy na dobu jeho vyškrtnutí ze seznamu advokátů, soudem. Zůstanou tedy pouze dva místopředsdové JUDr. Balík a Maria Slazak z Polska.

¹ http://www.ccbe.eu/fileadmin/user_upload/NTCdocument/EN_CCBE_Recommendati1_1464253807.pdf

Dr. Balík dále shrnul, že v současné době se činnost Výboru soustředí na Balkán a státy bývalého sovětského svazu a ohledně tohoto tématu také vzniká názorový konflikt, který s největší pravděpodobností vyvrcholí na příští Standing Committee. Jedná se o rozhodnutí, zda zástupci ukrajinské advokacie mají, či nemají být přijati do CCBE, jelikož se stále neví, jestli jsou reprezentanty nezávislé advokacie (Dr. Balík odkázal na ukrajinského advokáta Višinského a jeho kritiku ukrajinské AK – ta má být nezávislá, nikoliv špehující, otázka zda mají dostat pozici pozorovatele).

Na to JUDr. Štros odvětil, že se obecně neví, kdo reprezentuje Ukrajinu v rámci mezinárodních organizací, všichni zástupci jsou tajemní.

Dr. Balík dodal, že obecně je to tak, že delegace z nějakého nečlenského státu přijede na zasedání a je pak automaticky vedena jako pozorovatelský subjekt. V případě Albánců je jejich postavení totožné, avšak na rozdíl od Ukrajiny jde vidět ze strany Albánie aktivitu a kooperace s Albánci je opětována i ze strany CCBE (cestovní zpráva z návštěvy Tirany bude publikována v Bulletinu). Albánci se zabývají výkonem advokacie stále více, protože v Albánii v současné době probíhá reforma celé justice. Dr. Balík navrhnul pozvat delegáty k příležitosti výročí Bulletinu Advokacie, abychom poznali, zda jsou, či nejsou ochotni komunikovat, zda jsou partnery, protože by neměly vazby vznikat za každou cenu.

2) Informace z mezinárodních organizací

Mgr. Krutina – nepřítomen na Sekci

JUDr. Novák – nepřítomen na Sekci

JUDr. Dubecká – nepřítomna na Sekci

AIJA

Mgr. Molnár informovala o letošním výročním kongresu, který proběhne v Mnichově v srpnu.

UIA

JUDr. Doležalová zmínila, že se uskuteční kongres v Budapešti. Hlavním tématem je v současné době podpora vězňených advokátů v Turecku, kteří nemohou ani nahlédnout do spisů, a jsou vůči nim i jiným způsobem porušována jejich práva na řádný výkon profese, UIA navrhuje, aby členové sestavili jednoduché věty v Turečtině na základě jimi vytvořeného slovníčku, který by následně poslali do věznic jako podporu. Členové Sekce MEZ byli vyzváni k vyjádření názoru, zda-li by ČAK měla turecké advokáty podpořit dopisem, či nikoliv.

Od členů Sekce zaznívalo:

- Jedná se o zprostředkovanou informaci, která není kompletní a není jasné, co se teda má uskutečnit, jakým způsobem, apod.
- Bylo by potřeba doplnit informace, na což Dr. Doležalová reagovala tak, že od UIA se vyžaduje ze strany členů spíše slepá podpora, než podněty k rozdílným návrhům, takže dohoda v jakémkoliv smyslu je poněkud problematická.

- Dr. Štros vyjádřil názor, že advokacie v Turecku funguje samostatně, samosprávně a jelikož není možnost veřejné moci vyškrtnout advokáty ze seznamu, šikanují je, jak se jen dá. Dr. Štros navrhl informovat se u vídeňského advokáta (Michal Auer), aby nám předal kontakt na rakouskou kolegyni tureckého původu minimálně pro odstranění jazykové bariéry.

FBE

Dr. Štros sdělil, že se zúčastnil zasedání FBE na konferenci ve Štrasburku, které mělo dle jeho slov standartní průběh, diskuzní vášně budil pouze projekt Lesbos, kdy nedošlo ke shodě ohledně přípravy projektu, rozpočtu a samotného průběhu. Sdělil, že přítomní byli velice rádi, že Komora schválila příspěvek ve výši 5000 Euro, jelikož předseda CCBE Michel Benichou vystoupil s tím, že Komory odmítají spolupráci. Dr. Štros ještě zmínil, že jej zarazil rozpočet FBE a rozložení, kolik peněz jde na předsednictví a sekretariát, ve zbytku odkázal na svou cestovní zprávu.

Informace o připravovaném článku do Bulletinu advokacie

Eva Indruchová informovala zástupce mezinárodních organizací, že bude potřeba, aby každý z nich vypracoval článek do Bulletinu advokacie, tak jako v loňském roce, a to ohledně nových událostí v rámci konkrétních mezinárodních organizací, a to do 1. 8. 2016.

Jakub Pohl, který se stal naším expertem na otázky právní pomoci, si vzal slovo a shrnul, že CCBE připravuje dotazník ohledně bezplatné právní pomoci, bylo by podle něj vhodné, aby advokáti měli v této oblasti větší slovo. Měl by k tomuto tématu vzniknout sborník, předpokládá se úprava právní pomoci, dotazník pak zašle ČAK a samozřejmě bude informovat, jak bude pomoc organizována. Podle Pohla se prozatím vše vyvíjí dobře, v blízké době má proběhnout finální schválení dotazníku.

Cilínek, Cilínková

Mgr. Cilínek informoval o přijetí pozvání na konferenci do ruského Petrohradu a následně do Moskvy, jelikož v tom vidí možnost obnovit kontakty, a příležitost pro navázání komunikace. Pokud jde o Ukrajinu, Mgr. Cilínek přislíbil pomoc pro případ, že by byla navázána oficiální spolupráce. Výsledky konference předá po svém návratu ČAK a bude rovněž informovat na příštím zasedání Sekce. Samotnou konferenci pořádá Centre Europeenne de Juridic (pravděpodobně nové začínající uskupení) a jejím účelem je vytvořit prostor pro navázání spolupráce ruských advokátů s českými, potažmo evropskými, zejména proto, aby mohli ruští advokáti poskytovat své služby v EU.

3) Plánované akce

• Anwaltsforum 2016

Eva Indruchová znovu informovala o tom, že se Anwaltsforum bude v letošním roce konat v České republice v Plzni a byli bychom pro změnu konceptu události, jehož součástí by mohla být i krátká seznamovací akce pro advokáty (tzv. „speed dating“). Termín konání je 4. – 5. listopadu 2016 a jako téma bylo zvoleno: „**Přeshraniční spolupráce mezi advokáty**“.

JUDr. Indruchová dále vyzvala přítomné, zda by neměli zájem se zúčastnit jako řečníci, na což reagoval Erwin Hanslik. Pro tuto chvíli jsou tedy případní řečníci za ČR tři – Eva Ropková, Jiří Novák a zmíněný Erwin Hanslik.

- **Seminář na téma „Svoboda projevu“**

Eva Indruchová dále informovala o plánovaném semináři odboru MEZ na téma „Svoboda projevu“, který se uskuteční dne 30. června 2016 v paláci Dunaj v českém a francouzském jazyce – bude zajištěno tlumočení. Jako přednášející vystoupí Yves Laurin, prof. JUDr. Karel Eliáš, JUDr. Stanislav Balík, Christian Vigouroux, předseda sekce francouzské Státní rady. Dále Dr. Indruchová zmínila, že za seminář se nevybírání účastnický poplatek a je volně přístupný advokátům a advokátním koncipientům a přednášející vystupují bez nároku na odměnu, a je již možné se na něj hlásit u Alžběty Recové. Eva Indruchová poděkovala JUDr. Balíkovi za jeho přislíbenou účast jako řečník.

- **Informace o projektu ERA 2017**

JUDr. Indruchová dále ve zkratce zmínila další plánovanou budoucí spolupráci s ERA na téma: „Kvalitnější aplikace evropských nařízení o rodinném a dědickém právu“ - zpracování školících materiálů a organizace interaktivních seminářů (Better applying the EU Regulations on Family and Succession Law). Projekt je zaměřen na vytvoření školících materiálů týkajících se výše zmíněných nařízení. Budou také vytvořeny případové studie, které budou následně testovány v reálných podmínkách v rámci různých právnických profesí. V rámci projektu se uskuteční 1,5 denní seminář pro 30 advokátů ze soukromé praxe. Celý projekt bude z 80% financován z EU a 20% z rozpočtu ERA, přičemž advokáti budou platit malý účastnický poplatek, avšak pro české advokáty je rezervováno 10 míst bezplatně.

ČAK se finančně nemusí na akci vůbec podílet, pouze poskytne prostory, techniku, pomoc s organizací a doporučí experty.

Datum konání je prozatím přibližně stanoveno na druhou polovinu roku 2017. Eva Indruchová dále připomněla permanentní slevu pro české advokáty a advokátní koncipienty na akce ERA, a to ve výši 25%.

Informace o akcích, které již proběhly

- **Seminář ERA k Listině základních práv EU v praxi**

Alžběta Recová informovala o proběhnuvším semináři pořádaném Akademií evropského práva (ERA) v Praze, ve spolupráci s odborem MEZ, ve dnech 25. – 26. dubna 2016 na téma „The Charter of Fundamental Rights of the European Union in Practice“ (Listina základních práv EU v praxi).

Seminář byl rozdělen do tří částí a byl veden formou přednášek, diskuzí a workshopů v anglickém jazyce. Alžběta představila jednotlivé řečníky a zaměření jejich referátů a zmínila také pozitivní ohlasy účastníků s celé události. Odkázala dále na shrnující článek, který vyjde v následujícím čísle Bulletinu Advokacie.

- **Studijní cesta advokátů k ESLP**

Eva Indruchová a Eva Ropková seznámily přítomné s uskutečněným studijním pobytem advokátů k ESLP ve dnech 23. – 25. května 2016. Studijního pobytu se zúčastnilo 15 advokátů. Tradiční program studijního pobytu se tentokrát lišil tím, že advokáti měli výjimečnou možnost setkat se se 4 soudci ESLP. Advokáti se také setkali s Emilem Rufferem, nový český ambasadorem pro zastupování ČR před ESLP a Tomášem Bočkem, zástupcem tajemníka Rady Evropy pro migraci a uprchlíky. Během dvou dnů si advokáti vyslechli přednášky i dalších právníků ESLP týkajících se např. postavení advokáta před ESLP, výkonu rozsudků aj. Třetí, a poslední den studijního pobytu, se advokáti zúčastnili dopoledního jednání před velkým senátem ESLP ve věci V. M. a Další proti Belgii.

Účastníci pobytu byli velmi aktivní a zahrnovali přednášející množstvím otázek týkajících se především přijatelnosti stížností. Na konci studijního pobytu vyjádřili účastníci poděkování odboru MEZ za uskutečnění studijního pobytu a vynikající organizaci.

Eva Indruchová zmínila, že se jedná o navázání na tradici Dr. Wurstové a celé setkání bylo velmi užitečné a úspěšné, proto se bude snad každoročně opakovat. Eva Ropková dodala, že byla velice ráda za přístup přednášejících, jelikož vytvářeli velký prostor pro dotazy advokátů. Navrhla jednu změnu v programu – přesun soudního jednání na začátek programu, aby měli účastníci možnost se doptávat, což teď nebylo možné, jelikož jednání probíhalo až na konci celého programu.

- **Návštěva čínské delegace**

Alžběta Recová shrnula hlavní body a východiska přijetí návštěvy čínské delegace ze dne 26. května 2016 v sídle ČAK, kterou vedl náměstek ministr spravedlnosti pan Zhao Dacheng. Za ČAK se návštěvy zúčastnili: předseda České advokátní komory JUDr. Martin Vychopeň, Mgr. Robert Němec, LL. M., JUDr. Petr Poledník a JUDr. Antonín Mokřý.

Hlavními tématy jednání s představiteli advokacie byly především zkušenosti s fungováním nezávislé samostatné advokacie a její organizace. Čínské kolegy nejvíce zajímaly otázky týkající se zejména regulace výkonu advokacie, a to s ohledem na možná omezení ze strany státní moci a na možné konflikty zájmů advokacie a státu. Zástupci České advokátní komory čínské kolegy podrobně seznámili s fungováním české advokacie a zejména zdůraznili principy jako nezávislost advokáta, nezávislost České advokátní komory a povinnost advokáta jednat v zájmu klienta. Během jednání se dále vedla diskuse o zastupování před soudy, zastupování ex offio a otázky bezplatné právní pomoci.

Dr. Balík zmínil, že zástupci z kontinentální Číny mají jinou představu o fungování advokacie než hongkongští zástupci, proto se JUDr. Balík ptá, jestli takového setkání je vůbec přínosné.

- **Další návštěva čínské delegace**

JUDr. Indruchová informovala také o druhé plánované návštěvě z Číny, která se uskuteční dne 1. července. Tentokrát se bude jednat o advokáty ze Schanghai Law Society. Delegaci přijme pan předseda.

Albánci

Martina Doležalová shrnula přijetí návštěvy albánských mediátorů, advokátů a dvou zástupců Ministerstva spravedlnosti Albánie. Sdělila přítomným, že se jednalo spíše o vzájemnou výměnu informací ohledně fungování obou systémů jak z hlediska advokacie, tak i mediace. Upozornila rovněž na napjaté vztahy mezi advokátní komorou a ministerstvem, které během jinak velmi přátelského jednání lehce vypluly na povrch. JUDr. Doležalová zmínila, že v Albánii probíhá mediace nejen v civilních, ale rovněž trestních věcech, dále že Albánie přijala zákon o mediaci již v roce 2011, tedy dříve než ČR a také podstatný fakt, že mediační smlouva uzavřená v Albánii je zároveň exekučním titulem (což ne všechny orgány respektují). Přijetí delegace se za ČAK kromě JUDr. Doležalové zúčastnil také JUDr. Mokryš a Alžběta Recová za odbor MEZ.

Dr. Balík na informace z albánské delegace navázal a doplnil diskusi o svou zkušenost s tímto temperamentním národem ze své návštěvy Tirany.

Projekty

- **European Summer School**

JUDr. Indruchová a Alžběta Recová informovaly o tom, že se na odbor MEZ obrátila společnost Prague Summer School, která již čtvrtým rokem v Praze organizuje letní školu pro zahraniční studenty práv, zejména z Číny. Součástí letní školy jsou i pětítýdenní stáže studentů v advokátních kancelářích. Vzhledem k tomu, že studenti si školu hradí sami, společnost Prague Summer School nabízí advokátním kancelářím po dobu cca 5 týdnů možnost zdarma umístit zahraniční studenty práv s tím, že letošní cyklus bude zahájen 1. srpna 2016.

Mgr. Denisa Molnár projevila o akci zájem, proto jí byly později předány všechny potřebné informace.

- **Projekt Lesbos**

Eva Indruchová představila všem přítomným projekt „Evropští advokáti na Lesbu“, který je společnou iniciativou DAV (Německý spolek právníků) a CCBE, jehož cílem je zajistit prostřednictvím evropských advokátních komor a z jejich finančních prostředků právní pomoc v tzv. „hotspotech“ v Řecku, kde jsou zajišťováni imigranti.

CCBE požádala jednotlivé Komory o poskytnutí podpory kolem deseti tisíc eur, ČAK přispěla polovinou (jak již zmínil JUDr. Štros). Dodala také, že má kompletní seznam Komor, které přispěly a kterých stále přibývá a v současné době je jich už velmi hodně.

Zmínila, že projekt bude spuštěn v červnu a kandidovat by měli pouze advokáti, kteří mají zkušenost s azylovým právem, dobrou znalost angličtiny a jsou ochotni setrvat na ostrově Lesbos alespoň dva týdny. Základní znalost arabštiny je výhodou. Advokátům budou hrazeny náklady v souvislosti s pobytem, jinak ale budou poskytovat právní pomoc bezplatně. Pokud se někdo z českých advokátů přihlásí, ČAK provede předvýběr a následně je doporučí vedení projektu, kteří si mohou/nemusí někoho vybrat.

- **Observatoř**

Eva Indruchová dále informovala členy Sekce, že ČAK obdržela v únoru 2016 dopis od prezidenta CCBE Michela Benichou, ve kterém představuje činnost tzv. Observatoře - mezinárodní pracovní skupiny, která se věnuje advokátní statistice a zve advokátní komory CCBE, aby se připojili k této pozorovací pracovní skupině. Představenstvo ČAK rozhodlo o zapojení naší komory do této pracovní skupiny. Je důležité, aby jednotlivé komory měly znalosti toho, jak fungují komory v jiných členských státech. Je totiž nezbytné vědět, co mají všichni v rámci EU společné a čím se komory od sebe navzájem liší. Francie, Lucembursko, Španělsko, Belgie a další komory včetně ČAK připravují shrnutí za rok 2016, na příští sekci již pravděpodobně bude k dispozici komplexní studie.

ČAK již nyní zpracovává jednotlivé statistické dotazníky a aktivně komunikuje se zástupci Observatoře.

4) **Různé**

Eva Indruchová informovala o nové **publikaci Fair Trials – A Measure of Last Resort? The practice of pre-trial detention decision making in the EU** – publikaci nechala kolovat.

JUDr. Anna Márová byla na konferenci Collaborative Law Society ohledně mediačních technik (bylo vytvořeno hnutí, které se v poslední době velmi rozšířilo). Podle dr. Márové šlo o velmi zajímavou událost, v rámci které byly zorganizovány přednášky z oblasti psychologie. V poslední době podle ní v mediaci došlo ke značnému posunu k tzv. „tvrdé advokátní práci měkkými metodami“. Konference se konala v Amsterdamu, vystoupila celá řada lidí, kteří aplikují metodu nejen v rodinném, ale také pracovním právu.

Jakub Pohl se zúčastnil diskuse v rámci Conference callu, ve kterém se diskutovalo, že by se advokáti měli sjíždět do jednotlivých hot spotů, kde by pomáhali uprchlíkům a poskytovat jim právní pomoc. JUDr. Štros by očekával spíše spolupráci s lokální advokátní komorou v Řecku, což Eva Indruchová potvrdila, že tam skutečně probíhá úzká spolupráce. Pohl sdělil, že z hovoru vyrozuměl, že Řekové shání každou pomoc.

JUDr. Eva Indruchová poděkovala přítomným za aktivní zapojení se do diskuse, hojnou účast a navrhla termín příští sekce předběžně na konec září či v průběhu října a rozloučila se.